

**การศึกษาความเชื่อ(Belief)ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทย
-กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร-**

สุพรรณธ์ จิตรบรรเทา

1. บทนำ

จากการรายงานส่วนของ เจแปนฟาวน์เดชั่น “ ผลสำรวจสถาบันการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ ปี 2549 ” 「2006 年海外日本語教育機関調査」結果速報 มีผลสำรวจพบว่า ปัจจุบันการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยมีผลสำรวจทางสถิติพบว่ามีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ทุกปี และมีจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นกว่า 7 หมื่นคน ซึ่งนับเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมากเป็นอันดับที่ 7 ของโลก โดยในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีแนวโน้มในการเติบโตที่มั่นคงโดยรวม และมีการเติบโตที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในระดับมัธยมศึกษา จำนวนของผู้เรียนเติบโตเฉลี่ยกว่าร้อยละ 20 รวมถึงการเติบโตของจำนวนผู้สอนและสถาบันการศึกษาที่เปิดสอน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (Horwitz, 1987) กล่าวว่าในการเรียนรู้ภาษานั้น ถ้ามีความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับ “ ความเชื่อ (Belief) ” ของผู้เรียนแล้ว จะทำให้สามารถทราบถึงปัจจัยทางด้านจิตใจ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาและจะส่งอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลยุทธ์ทางการเรียนรู้ภาษา (Language Learning Strategies) ของผู้เรียน

การศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อ(Belief) ซึ่งเป็นปัจจัยทางจิตวิทยา ที่แสดงทัศนคติของผู้เรียนซึ่งจะมีอิทธิพลในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น ปรากฏว่าในขณะนี้ยังไม่มีงานวิจัยที่สำรวจความเชื่อ(Belief) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทยต่อการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ซึ่งหากได้สำรวจและศึกษาความเชื่อ(Belief) ของผู้เรียนแล้ว จะสามารถนำมาเป็นข้อมูลเพื่อสามารถวิเคราะห์แล้ว สร้างหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสม และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้

ดังนั้น การศึกษานี้จึงนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการสำรวจ และศึกษาความเชื่อ(Belief)ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาชาวไทย ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาของไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อสำรวจความเชื่อ (Belief) และศึกษาในการหาลักษณะพิเศษ ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทย และเปรียบเทียบกับความเชื่อ(Belief) ของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษา

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 รูปแบบและวิธีการ

สอบถามความคิดเห็นผู้เรียน และ ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทยต่อความเชื่อ(Belief) ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้ “ แบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อ (Belief) ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทย ” รวบรวมศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผล สรุปผล

3.2 ประชากรเป้าหมาย

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับม.6 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

จำนวน 505 คน และครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 30 คน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 4.1 ทำให้ทราบลักษณะพิเศษของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทย
- 4.2 ทำให้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ได้เหมาะสมกับผู้เรียน
- 4.3 ทำให้สามารถนำมาเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้
- 4.4 เป็นข้อมูลในการวิจัยหรือแก้ปัญหา ในการศึกษาภาษาญี่ปุ่นให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

5. แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเชื่อ (Belief) นั้นมีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลายประการ เช่น Rubin (1987) กล่าวว่า ความเชื่อ (Belief) หมายถึง ความคิดหรือภาพพจน์ของการเรียนภาษาที่ผู้เรียนมี 橋本(1993) ให้คำจำกัดความว่า “ความเชื่อ (Belief) หมายถึง ความรู้สึกในใจหรือความเชื่อที่อยู่เบื้องหลังของพฤติกรรมกรเรียน รวมทั้งกลยุทธ์ในการเรียน” 若井・岩澤 (2004) เสนอว่า ความเชื่อ(Belief) มีความหมายถึง ความเชื่อมั่น ความเชื่อ ที่ทั้งผู้เรียนหรือผู้สอนมีต่ออิทธิพลหรือวิธีการเรียนภาษา โดยมีความตระหนักหรืออาจไม่รู้ตัว ซึ่งในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น มีบทความที่เสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ (Belief) ของการเรียนรู้อาษาต่างประเทศของผู้เรียน ซึ่งเป็นที่แพร่หลาย เช่น

Horwitz(1987) ได้เขียนบทความ “การสำรวจความเชื่อของนักเรียนในการเรียนภาษา (Surveying Students Beliefs About Language Learning)” โดยกล่าวว่าหากวิธีสอน หรือ กิจกรรมการเรียนการสอน ไม่สอดคล้องกับความเชื่อของผู้เรียนแล้ว จะไม่สามารถตอบสนองความคาดหวังต่อการเรียนของผู้เรียน หรือ ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ และความเชื่อ(Belief) ยังมีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ทางการเรียน (Learning Strategy) ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนควรคำนึงถึงความเชื่อของผู้เรียนด้วย พร้อมบทความนี้ Horwitz ได้ออกแบบ แบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อของผู้เรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศที่ 2 (ESL) ซึ่งเป็นพื้นฐานที่นักวิชาการต่างๆ นำมาเป็นพื้นฐานการสำรวจความเชื่อ(Belief)ในการเรียนรู้อาษา ทั้งของผู้เรียนและผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยเรียกแบบสอบถามนี้ว่า “BALLI ” (The Beliefs About Language Learning Inventory)

Rubin(1987) กล่าวว่า การทำความเข้าใจความเชื่อ เป็นการรู้ถึงการคำนึงถึงรูปแบบพื้นฐานของการเลือกกลยุทธ์ทางการเรียน หรือ การกระตุ้นเพื่อการเรียนรู้ Wenden(1991) กล่าวว่า กุญแจแห่งการเรียนภาษาต่างประเทศให้ประสบความสำเร็จ คือ การเสริมแรงที่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้สอนโน้มน้าวผู้เรียนด้วยการสื่อสาร และหยิบยกแนวทางการเปลี่ยนความเชื่อของผู้เรียน ที่มีต่อความเชื่อให้เป็นสิ่งที่ดี Cotterall(1995) เสนอว่าช่องว่างของความเชื่อระหว่างครูกับนักเรียนเป็นอันตรายต่อการเติบโตของการเรียนรู้ด้วยตัวเองของผู้เรียน หรือเตือนถึงผลเสียของการฝืนความเชื่อของผู้เรียน

6. วิธีการดำเนินการสำรวจ

สร้างเครื่องมือในการสำรวจคือ “แบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อ(Belief)ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทย” โดยประยุกต์เป็นภาษาไทยจาก BALLI ของ Elaine K.Horwitz จำนวน 34 ข้อ และจากงานวิจัยของ 若井・岩澤(2004) 片桐(2005) 和田(2007) จำนวน 9 ข้อ และผู้วิจัยได้สร้างคำถามจากประสบการณ์การสอนในระดับมัธยมศึกษาอีก 7 ข้อ รวมเป็นคำถามความเชื่อ(Belief) 8 ประเภท จำนวน 50 ข้อ

ดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร แผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับ ม.6 จำนวน 505 คน) ชาย 103 คน หญิง 402 คน(ครูผู้สอน จำนวน 30 คน) ชาวไทย 22 คน ชาวญี่ปุ่น 8 คน (และสัมภาษณ์ผู้เรียน จำนวน 3 คน ทำการสำรวจในเดือน กรกฎาคม- สิงหาคม 2552 รวบรวมข้อมูล และ วิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยโปรแกรม SPSS Ver.17.0 สรุปและอภิปรายผล

7. สรุปผลการสำรวจ

ตารางที่ 1 ความเชื่อ(Belief) ต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 4.00

	ข้อที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)
			นักเรียน(N= 505)
1	25	ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นสิ่งสำคัญ คือการพูดซ้ำๆ และ ฝึกมากๆ	4.48 (0.713)
2	46	คุณอยากพูดภาษาญี่ปุ่นเก่งๆ	4.45 (0.937)
3	10	ส่วนที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือคำศัพท์	4.28 (0.793)
4	2	ภาษาแต่ละภาษามีความยากง่ายไม่เท่ากัน	4.22 (0.766)
5	7	คนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนเพื่อพูดภาษาญี่ปุ่นได้	4.15 (0.861)
6	34	ถ้าเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดี ก็จะมีโอกาสได้ทำงานดีๆ มากขึ้น	4.14 (0.912)
7	23	คุณคิดว่าการที่ชื่นชอบในเพลง นักร้อง ดารา แฟชั่น และการ์ตูน ของญี่ปุ่นจะทำให้การเรียนรูภาษาญี่ปุ่นดีขึ้น	4.11 (0.915)
7	20	การออกเสียงภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ	4.11 (0.751)
8	28	คุณอยากมีเพื่อนชาวญี่ปุ่น	4.10 (0.973)
9	13	ในการเริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่น หากปล่อยให้ผู้เรียนใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างผิดๆแล้วจะแก้ไขให้ถูกต้องภายหลังได้ยาก	4.07 (0.878)
10	35	คันจิ เป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	4.06 (0.994)
10	24	การเขียนโดยการทำแบบฝึกหัดจะทำให้การเรียนภาษาญี่ปุ่นดีขึ้น	4.06 (0.815)

ตารางที่ 2 ความเชื่อ(Belief) ต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00

	ข้อที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)
			นักเรียน (N = 505)
1	42	ไม่ควรพูดภาษาญี่ปุ่นเลยจนกว่าจะพูดได้ถูกต้อง	1.91 (1.107)
2	41	คนที่เรียนคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ได้ดีจะเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี	2.49 (1.075)
3	48	หากคุณเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี มีสาเหตุมาจากครูผู้สอน	2.65 (1.259)
4	17	ผู้หญิงสามารถเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าผู้ชาย	2.94 (1.046)
5	19	ตัวคุณเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดี	2.97 (0.874)

ตารางที่ 3 ความเชื่อ(Belief) ต่อการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูผู้สอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 4.00

	ข้อที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)
			ครูผู้สอน (N = 30)
1	25	ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นสิ่งสำคัญ คือการพูดซ้ำๆ และ ฝึกมากๆ	4.53 (0.681)
2	9	วิธีการเรียนภาษาญี่ปุ่นให้ดี คือครูควรให้นักเรียนทำกิจกรรมการใช้ภาษาในห้องเรียนให้มากๆ	4.30 (0.702)
3	6	การฝึกฝนการใช้ภาษาญี่ปุ่นกับเทป ซีดี หรือทีวีดี เป็นสิ่งสำคัญ	4.23 (0.728)
4	20	การออกเสียงภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ	4.17 (0.747)
4	2	ภาษาแต่ละภาษามีความยากง่ายไม่เท่ากัน	4.17 (0.699)
5	46	คุณอยากพูดภาษาญี่ปุ่นเก่งๆ	4.13 (1.137)
5	13	ในการเริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่น หากปล่อยให้ผู้เรียนใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างผิดๆแล้วจะแก้ไขให้ถูกต้องภายหลังได้ยาก	4.13 (0.730)
6	32	คนบางคนมีความสามารถพิเศษในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	4.03 (0.718)
7	1	เด็กมีความสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าผู้ใหญ่	4.00 (0.910)
7	15	การเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นเรื่องที่ท้าทายความสามารถของคุณ	4.00 (0.743)
7	21	ในการพูดภาษาญี่ปุ่นจำเป็นต้องรู้วัฒนธรรมประเพณีของชาวญี่ปุ่น	4.00 (0.743)
7	24	การเขียนโดยการทำแบบฝึกหัดจะทำให้การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นดีขึ้น	4.00 (0.587)

ตารางที่ 4 ความเชื่อ(Belief) ต่อการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูผู้สอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00

	ข้อที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)
			ครูผู้สอน (N = 30)
1	42	ไม่ควรพูดภาษาญี่ปุ่นเลยจนกว่าจะพูดได้ถูกต้อง	1.73 (1.112)
2	41	คนที่เรียนคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ได้ดีจะเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี	2.40 (1.070)
3	48	หากคุณเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี มีสาเหตุมาจากครูผู้สอน	2.57 (1.194)
4	43	คุณต้องการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อจะได้รู้จักคนญี่ปุ่นให้ดีขึ้น	2.97 (1.098)
4	49	คุณมีความสามารถพิเศษที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่น	2.97 (0.964)
4	30	คุณคิดว่าควรเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากโรงเรียนกวดวิชาหรือเรียนพิเศษ	2.97 (0.928)

ตารางที่ 5 ความเชื่อ(Belief)ต่อการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนและครูผู้สอนที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

	ข้อที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	26	สิ่งที่สำคัญในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือการแปลภาษาญี่ปุ่น-ไทย และการ	4.03 (0.881)	3.23 (0.774)	4.83 **

		แปลภาษาไทย-ญี่ปุ่น			
2	30	คุณคิดว่าควรเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากโรงเรียนกวดวิชา หรือเรียนพิเศษ	3.61(0.932)	2.97 (0.928)	3.68 **
3	10	ส่วนที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือคำศัพท์	4.28 (0.793)	3.80 (0.847)	3.19 **
4	7	คนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนเพื่อพูดภาษาญี่ปุ่นได้	4.15 (0.861)	3.70 (1.022)	2.78 *
5	14	สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือการเรียนไวยากรณ์	3.84 (0.894)	3.40 (0.770)	2.66 **
6	11	คุณชอบที่จะฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นกับชาวญี่ปุ่นที่พบ	3.39 (1.111)	3.83 (0.699)	-2.18 *
7	1	เด็กมีความสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าผู้ใหญ่	3.63 (0.877)	4.00 (0.910)	-2.23 *
8	4	หากใช้เวลาในการเรียนภาษาญี่ปุ่นวันละ 1 ชั่วโมงทุกวันแล้วจะสามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้อย่างคล่องแคล่ว	2.99 (0.910)	3.40 (0.968)	-2.37 *
9	9	วิธีการเรียนภาษาญี่ปุ่นให้ดี คือครูควรให้นักเรียนทำกิจกรรมการใช้ภาษาในห้องเรียนให้มากๆ	3.88 (0.848)	4.30 (0.702)	-2.64 **
10	33	หากมีคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่ไม่รู้จะใช้วิธีการเดาก็ไม่เป็นไร	3.12 (0.999)	3.63 (0.850)	-2.76 **
11	6	การฝึกฝนการใช้ภาษาญี่ปุ่นกับเทป ซีดีหรือดีวีดี เป็นสิ่งสำคัญ	3.73 (0.905)	4.23 (0.728)	-2.96 **
12	17	ผู้หญิงสามารถเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าผู้ชาย	2.94 (1.046)	3.53(0.937)	-3.04 **

*p≤0.05, **p≤0.01,+0.1≥p≥0.05

7.1 การเปรียบเทียบความเชื่อ(Belief)ในการเรียนภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) กับครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน

7.1.1 ความเชื่อ(Belief) ด้านความยากง่ายของภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ความเชื่อ(Belief) ด้านความยากง่ายของภาษาญี่ปุ่น

	ข้อที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	2	ภาษาแต่ละภาษามีความยากง่ายไม่เท่ากัน	4.22(0.766)	4.17(0.699)	0.40 n.s.
2	4	หากใช้เวลาในการเรียนภาษาญี่ปุ่นวันละ 1 ชั่วโมงทุกวันแล้วจะสามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้อย่างคล่องแคล่ว	2.99(0.910)	3.40(0.968)	-2.37 *
3	8	การพูดภาษาญี่ปุ่นเป็นสิ่งที่ง่ายกว่าการฟังและทำความเข้าใจ	3.35(0.936)	3.13(0.900)	1.25 n.s.
4	19	ตัวคุณเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดี	2.97(0.874)	3.27(0.583)	-1.83n.s.
5	29	การอ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่น เป็นสิ่งที่ง่ายกว่าการพูดและการฟังภาษาญี่ปุ่น	3.56(0.945)	3.30(0.915)	1.46 n.s.
6	47	ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ยากต่อการเรียนรู้	3.46(1.068)	3.50(1.106)	-0.22n.s.

*p≤0.05, **p≤0.01,+0.1≥p≥0.05

7.1.2 ความเชื่อ(Belief) ด้านทัศนคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ความเชื่อ(Belief) ด้านทัศนคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น

	ข้อ ที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	1	เด็กมีความสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าผู้ใหญ่	3.63(0.877)	4.00 (0.910)	-2.23 *
2	7	คนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนเพื่อพูดภาษาญี่ปุ่นได้	4.15 (0.861)	3.70(1.022)	2.78 *
3	12	คนไทยสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้ดี	3.55(0.805)	3.47(0.819)	0.58 n.s.
4	17	ผู้หญิงสามารถเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าผู้ชาย	2.94(1.046)	3.53(0.937)	-3.04 **
5	27	คนที่สามารถพูดได้มากกว่า 1 ภาษาเป็นคนที่มีความผิดปกติ	3.56(0.958)	3.63(0.809)	-0.40 n.s.
6	32	คนบางคนมีความสามารถพิเศษในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	4.01(0.897)	4.03(0.718)	-0.13 n.s.
7	39	คนที่รู้ภาษาต่างประเทศอื่นอยู่แล้วจะสามารถเรียนรู้ภาษา ญี่ปุ่นได้ง่ายขึ้น	3.18(0.961)	3.37(0.850)	-1.02 n.s.
8	41	คนที่เรียนคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ได้ดีจะเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี	2.49(1.075)	2.40(1.070)	0.43 n.s.
9	49	คุณมีความสามารถพิเศษที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่น	2.99(0.948)	2.97(0.964)	0.15 n.s.

* $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, + $0.1 \geq p \geq 0.05$

7.1.3 ความเชื่อ(Belief) ด้านธรรมชาติของการเรียนภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ความเชื่อ(Belief) ด้านธรรมชาติของการเรียนภาษาญี่ปุ่น

	ข้อ ที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	3	ควรเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด	3.54(0.011)	3.23(0.898)	1.62 n.s.
2	10	ส่วนที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือคำศัพท์	4.28(0.793)	3.80(0.847)	3.19 **
3	14	สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือการเรียนไวยากรณ์	3.84(0.894)	3.40(0.770)	2.66 **
4	21	ในการพูดภาษาญี่ปุ่นจำเป็นต้องรู้วัฒนธรรมประเพณีของชาวญี่ปุ่น	3.81(0.830)	4.00(0.743)	-1.25 n.s.
5	22	การเรียนภาษาญี่ปุ่นมีความแตกต่างจากการเรียนวิชาอื่นๆ	3.78(0.854)	3.67(0.884)	0.73 n.s.
6	26	สิ่งที่สำคัญในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือการแปลภาษาญี่ปุ่น-ไทย และการแปลภาษาไทย-ญี่ปุ่น	4.03(0.881)	3.23(0.774)	4.83 **
7	35	คันจิ เป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	4.06(0.994)	3.93(0.907)	0.70 n.s.

* $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, + $0.1 \geq p \geq 0.05$

7.1. 6 ความเชื่อ(Belief) ด้านบทบาทของครู

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ความเชื่อ (Belief) ด้านบทบาทของครู

	ข้อ ที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N= 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	5	เมื่อท่านมีปัญหาในการเรียน การถามครูเพื่อขอคำอธิบายเป็นวิธีที่ดีที่สุด	4.05(0.859)	3.77(0.971)	1.74 +
2	30	คุณคิดว่าควรเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากโรงเรียนกวดวิชา หรือเรียนพิเศษ	3.61(0.932)	2.97(0.928)	3.68 *
3	48	หากคุณเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี มีสาเหตุมาจากครูผู้สอน	2.65(1.259)	2.57(1.194)	0.36 n.s.
4	50	การเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดีควรเรียนจากครูที่เป็นคนญี่ปุ่น	3.34(1.015)	3.00(0.947)	1.79 +

*p≤0.05, **p≤0.01,+0.1≥p≥0.05

7.1.7 ความเชื่อ(Belief) ด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ความเชื่อ(Belief) ด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

	ข้อ ที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	31	การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นจากข้อผิดพลาดของตนเอง เมื่อคุณแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น แล้วจะจำและนำไปใช้ได้ดี	4.05(0.831)	3.87(0.973)	1.13 n.s.
2	45	ฉันจะสามารถเรียนเองได้โดยไม่ต้องมีครูสอน	3.37(1.147)	3.47(0.730)	-0.47n.s.

*p≤0.05, **p≤0.01,+0.1≥p≥0.05

7.1.8 ความเชื่อ(Belief) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ความเชื่อ(Belief) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

	ข้อ ที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	9	วิธีการเรียนภาษาญี่ปุ่นให้ดี คือครูควรให้นักเรียนทำกิจกรรมการใช้ภาษาในห้องเรียนให้มากๆ	3.88(0.848)	4.30(0.702)	-2.64 **
2	36	การเรียนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยเท่านั้นจึงจะเข้าใจได้ดี	3.07(1.008)	3.23(0.935)	-0.87 n.s
3	37	การเรียนภาษาญี่ปุ่นแบบเป็นกลุ่ม หรือ แบบเพื่อนช่วยเพื่อนจะทำให้การเรียนดีขึ้น	3.65(0.894)	3.63(0.718)	0.10 n.s.
4	40	คุณคิดว่าการเรียนภาษาญี่ปุ่นจากสื่อมัลติมีเดีย หรือใช้เทคโนโลยีช่วย จะทำให้การเรียนรูดีขึ้น	3.45(0.958)	3.53(0.819)	-0.47 n.s.
5	44	การเรียนภาษาญี่ปุ่นนั้น ตำราเรียนมีความจำเป็นอย่างมาก	3.84(1.017)	3.50(0.974)	1.79 +

*p≤0.05, **p≤0.01,+0.1≥p≥0.05

7.1.4 ความเชื่อ(Belief) ด้านกลยุทธ์ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นและการใช้ภาษาในการสื่อสาร

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (t-test)ความเชื่อ(Belief)ด้านกลยุทธ์ในการเรียนภาษาญี่ปุ่น-การใช้ภาษาในการสื่อสาร

	ข้อ ที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	6	การฝึกฝนการใช้ภาษาญี่ปุ่นกับเทป ซีดี หรือทีวีเป็นสิ่งสำคัญ	3.73(0.905)	4.23(0.728)	-2.96 **
2	11	คุณชอบที่จะฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นกับชาวญี่ปุ่นที่พบ	3.39(1.111)	3.83(0.699)	-2.18 *
3	13	ในการเริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่น หากปล่อยให้ผู้เรียนใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างผิดๆแล้วจะ แก้ไขให้ถูกต้องภายหลังได้ยาก	4.07(0.878)	4.13(0.730)	-0.39n.s.
4	16	การเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมีโอกาสนสื่อสารกับเจ้าของภาษาน้อย	3.44(1.043)	3.53(0.681)	-0.47n.s.
5	20	การออกเสียงภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ	4.11(0.751)	4.17(0.747)	-0.38n.s.
6	24	การเรียนโดยการทำแบบฝึกหัดจะทำให้การเรียนภาษาญี่ปุ่นดีขึ้น	4.06(0.815)	4.00(0.587)	0.37n.s.
7	25	ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นสิ่งสำคัญคือการพูดซ้ำๆและฝึกมากๆ	4.48(0.713)	4.53(0.681)	-0.4n.s
8	33	หากมีคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่ไม่รู้จะใช้วิธีการเดาก็เป็นไร	3.12(0.999)	3.63(0.850)	-2.76 **
9	38	คุณรู้สึกขาดความมั่นใจที่จะพูดภาษาญี่ปุ่นกับคนอื่น	3.32(1.062)	3.20(0.925)	0.61n.s.
10	42	ไม่ควรพูดภาษาญี่ปุ่นเลยจนกว่าจะพูดได้ถูกต้อง	1.91(1.107)	1.73(1.112)	0.87n.s.

*p≤0.05, **p≤0.01,+0.1≥p≥0.05

7.1.5 ความเชื่อ(Belief) ด้านแรงจูงใจและความคาดหวังในการเรียนภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (t-test)ความเชื่อ(Belief)ด้านแรงจูงใจและความคาดหวังในการเรียนภาษาญี่ปุ่น

	ข้อที่	ความเชื่อ	ค่าเฉลี่ย (SD)		ค่า t
			นักเรียน (N = 505)	ครูผู้สอน (N = 30)	
1	15	การเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นเรื่องที่ทำหายความสามารถของคุณ	3.95(0.872)	4.00(0.743)	-0.31 n.s.
2	18	คนไทยคิดว่าการพูดภาษาญี่ปุ่นได้เป็นสิ่งสำคัญ	3.20(0.904)	3.17(1.020)	0.17 n.s.
3	23	คุณคิดว่าคนที่ชื่นชอบในเพลง นักร้อง ดารา แฟชั่น การดูหนังญี่ปุ่นจะทำให้ การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นดีขึ้น	4.11(0.915)	3.83(0.874)	1.62 n.s.
4	28	คุณอยากมีเพื่อนชาวญี่ปุ่น	4.10(0.973)	3.83(0.950)	1.46 n.s.
5	34	ถ้าเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดี ก็จะมีโอกาสที่ทำงานดีๆ มากขึ้น	4.14(0.912)	3.90(0.960)	1.40 n.s
6	43	คุณต้องการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อจะได้รู้จักคนญี่ปุ่นให้ดีขึ้น	3.31(1.100)	2.97(1.098)	1.67 +
7	46	คุณอยากพูดภาษาญี่ปุ่นเก่งๆ	4.45(0.937)	4.13(1.137)	1.77 +

*p≤0.05, **p≤0.01,+0.1≥p≥0.05

8. อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลอาจสรุปลักษณะพิเศษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชาวไทย ดังนี้

- (1). มีกลยุทธ์ในการเรียนและการสื่อสารภาษาญี่ปุ่น เช่น การพูดซ้ำๆ และฝึกมากๆ ให้ความสำคัญกับการออกเสียงที่ถูกต้อง และการแก้ไขข้อผิดพลาดในระยะที่เริ่มเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ การเรียนจำเป็นต้องฝึกเขียนมากๆ และเพื่อการสื่อสารแล้วแม้จะยังพูดไม่เก่ง พูดไม่ถูกต้องก็ควรพูดสื่อสารออกมา
- (2). มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นสูง คืออยากพูดภาษาญี่ปุ่นเก่งๆ หากเก่งภาษาญี่ปุ่นก็จะมีโอกาสทำงานดีๆ และการเรียนรู้เพลง J-POP ละคร ภาพยนตร์ การ์ตูนของญี่ปุ่นนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน และอยากมีเพื่อนชาวญี่ปุ่น
- (3). มีทัศนคติว่าทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนเพื่อพูดภาษาญี่ปุ่นได้
- (4). ให้ความสำคัญกับการเรียนคำศัพท์ คันจิ และเข้าใจว่าภาษาแต่ละภาษามีความยากง่ายไม่เท่ากัน
- (5). เชื่อมั่นในบทบาทของครู โดยเห็นว่าการเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี ไม่ได้มีสาเหตุมาจากครูผู้สอน

จะเห็นว่านักเรียนมีความเชื่อ (Belief) ด้านบวกที่จะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ค่อนข้างมาก ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรใช้ประโยชน์จากความเชื่อดังกล่าว เช่น ส่งเสริมกลยุทธ์ในการเรียนและการสื่อสาร ที่นักเรียนมีในการจัดการเรียนการสอน และนำสิ่งที่เป็แรงจูงใจของนักเรียนมาเสริมแรงในการเรียน เช่น เสริมบทเรียนด้วยเพลง ละคร ภาพยนตร์ การ์ตูนของญี่ปุ่น หรือจัดโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างโรงเรียนไทย-ญี่ปุ่น และการที่นักเรียนมีทัศนคติที่ดี ต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นนั้นจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี ในอีกด้านหนึ่ง คือลักษณะพิเศษของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาพบว่า

- (1). ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ในการเรียนและการสื่อสารภาษาญี่ปุ่น คือการพูดซ้ำๆ และ ฝึกมากๆ การใช้สื่อในการฝึกฝนกับเทป ซีดี หรือดีวีดีเป็นสิ่งสำคัญ และการออกเสียงที่ถูกต้อง การแก้ไขข้อผิดพลาดในระยะที่เริ่มเรียนเป็นสิ่งสำคัญ การเรียนจำเป็นต้องฝึกเขียนมากๆ และเพื่อการสื่อสารแล้วแม้จะยังพูดไม่เก่ง พูดไม่ถูกต้องก็ควรพูดสื่อสารออกมา
- (2). เน้นด้านวิธีสอน คือครูควรให้นักเรียนทำกิจกรรมการใช้ภาษาในห้องเรียนให้มากๆ เพื่อเป็นวิธีการเรียนภาษาญี่ปุ่นให้ดี
- (3). มีทัศนคติว่าคนบางคนมีความสามารถพิเศษในการเรียนภาษาญี่ปุ่น เด็กมีความสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าผู้ใหญ่ และคนที่เรียนคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ได้ดี ก็อาจจะเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดีด้วย
- (4). มีแรงจูงใจที่อยากเก่งภาษาญี่ปุ่น และเห็นว่าการเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นเรื่องท้าทายความสามารถ พร้อมทั้งควรเรียนรู้วัฒนธรรมญี่ปุ่นด้วย
- (5). บทบาทของครูในการเรียนภาษาญี่ปุ่น คือ ไม่ค่อยเห็นด้วย กับหากนักเรียนเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดีขึ้น มีสาเหตุมาจากครูผู้สอน รวมทั้งการที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากโรงเรียนกวดวิชาอีก

จากประเด็นต่างๆ เหล่านี้ จะเห็นว่าครูกับนักเรียนมีความเชื่อ (Belief) ด้านบวกที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนมาก มีความเชื่อที่แตกต่างกันบ้าง ก็เนื่องจากบทบาทที่ต่างกัน เช่น นักเรียนให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมการใช้ภาษาในห้องเรียนให้

มาก ที่แตกต่างจากความเชื่อของครู ซึ่งครูก็อาจจะปรับเทคนิคการสอน การทำกิจกรรมให้น่าสนใจ อีกทั้งควรทำความเข้าใจกับนักเรียนในด้านสาระสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ให้มีความชัดเจนเพื่อที่นักเรียน จะได้ปรับตัวกับวิธีสอน แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อมองด้านหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษา ที่ไม่สนองตอบความต้องการของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายอย่างเต็มที่นั้น ก็อาจเนื่องจากระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ที่ใช้การทดสอบภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ที่เป็นการวัดเนื้อหาวิชาที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และเป็นการวัดศักยภาพทางภาษา ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรออกแบบการเรียนรู้ ที่นอกจากจะตอบสนองต่อจุดประสงค์ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารแล้ว ควรให้ผู้เรียนมีศักยภาพทางภาษาที่เหมาะสมและเพียงพอด้วย อีกทั้งครูผู้สอนอาจนำข้อมูล จากการศึกษาความเชื่อ(Belief) ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน เพื่อที่จะทำการวิจัยทางการศึกษา ในการที่จะแก้ปัญหาในการเรียนการสอนวิชา ภาษาญี่ปุ่นได้ต่อไป

บรรณานุกรม

- 片桐準二(2005)「フィリピンにおける日本語学習者の言語学習 Beliefs—フィリピン大学日本語 受講生調査から—」『国際交流基金日本語教育紀要』第1号、国際交流基金、pp.85-101
- 橋本洋二(1993)「言語学習についてのビリーフ把握のための試み—BALLI を用いて—」『日本語 教育論集』第12号、筑波大学留学生センター、pp.215-241
- 若井誠二・山澤和宏(2004)「ハンガリー人日本語学習者のビリーフス」『日本語国際センター紀 要』第14号、国際交流基金日本語国際センター、pp.123-140
- 和田衣世(2007)「スリランカの大学生の言語学習ビリーフから日本語教育の改善を考える」『日 本語教育紀要』第3号、国際交流基金、pp.13-28
- Cotterall, Sara (1995) Readiness for Autonomy: Investigating Learn Beliefs, *Systemm, Vol.23, No.2*, pp.195-205
- Horwitz, Elaine K. (1987) Surveying Student Beliefs About Language Learning. In A. Wenden and J. Rubin (eds.) *Learner Strategies in Language Learning*. London: Prentice-Hall, pp.119-129
- Rubin, Joan (1987) Learner Strategies : Theoretical Assumptions. Research History and Typology. In A. Wenden and J. Rubin (eds.) *Learner Strategies in Language Learning*. London: Prentice-Hall, pp.15-30